

ÅRSPLAN 2019-2020

Innledning	2
Dutttestien barnehage AS	4
Dutttestien familiebarnehage AS	4
Soltun familiebarnehage	4
Dagsrytmen	5
Kokken Cliffs tanker om mat i Dutttestien Barnehage	6
Høytider og markeringer	8
Barnehagens verdigrunnlag	9
Sosial kompetanse	10
Barns medvirkning	11
Likestilling.....	12
Progresjonsplan i forhold til fagområdene	13
Kommunikasjon, språk og tekst	14
Kropp, bevegelse og helse	14
Kunst, kultur og kreativitet	15
Natur, miljø og teknikk.....	16
Etikk, religion og filosofi	17
Nærmiljø og samfunn.....	18
Språk	21
Estetiske fag	22
Satsningsområdet	23
Lekelyst i barnehagen	23
5 årsklubben.....	24
Overgangen fra barnehage til skole	26
Vurdering/ dokumentasjon.....	27
Foreldresamarbeid	28
Samarbeidsutvalget, SU.	28
Årets aktivitets hjul	29

Innledning

Velkommen til vår årsplan. Denne årsplan brukes også av Dutttestien familiebarnehage og Soltun familiebarnehage, da begge familiebarnehagene har prioritert opptak hos Dutttestien barnehage. Ikke alt i denne årsplanen er relevant for familiebarnehagen, men er nyttig for foreldre å ha innsyn i. Det er fordi deres barn benytter seg også av Dutttestien barnehages tilbud. Barnehagene er tre selvstendige selskap, men med lik målsetning og felles pedagogisk plattform. I denne årsplanen vil dere finne alt som er relevant for vår pedagogiske målsetting for inneværende år.

Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold pålegger alle barnehager å utarbeide en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

I vår barnehage tar vi utgangspunkt i;

- Barnehageloven
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (NY i 2017)
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>
- Lokale forhold

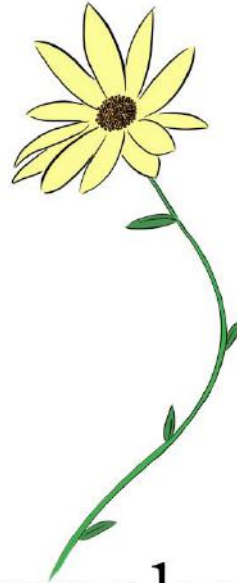
Årsplanen har flere funksjoner, blant annet:

- Arbeidsredskap for personale
- Informasjon og dermed påvirkningsmulighet for foreldre
- Dokument for tilsynsmyndighetene

Årsplan er godkjent av Dutttestien barnehages samarbeidsutvalg (SU).

Vår visjon

Tid til trygghet
gir trivsel og
glede

Duttestien barnehage AS

Duttestien barnehage AS ligger i et eldre eneboligområdet i Kongsvegen på Heimdal. Det er en ombygd enebolig med plass til 25 barn. Eneboligen ble kjøpt i 2010 og ferdigstilt i 2013. Vi jobber med at vi skal være noe likt representanter av kvinner og menn. Dette fordi barna har behov for begge kjønn skal de kunne utvikle seg til gode samfunnsborgere. Vi legger mye vekt på tilvenning og bruker god tid på å gjøre barn og foreldre trygge. Dette er som i vår visjon viktig for at barna skal danne et godt grunnlag for trivsel, som gir glede og de beste forutsetninger for en god og allsidig utvikling. Duttestien barnehage skal være en god og trygg plass for alle barn, foreldre og ansatte. Her jobber Cliff som kokk/assistent, Camilla som barne- og ungdomsarbeider, Rebecca som pedagog, Maria som pedagogiskassistent, Line som pedagogiskassistent, Terje som assistent og Merete som styrer, eier og pedagog.

Duttestien familiebarnehage AS

Duttestien familiebarnehage AS ligger i Jørgen Hegstads veg på Lundåsen. Barnehagen er i Meretes hjem og der har den vært siden 2004. Hun deler sin familie og sitt hjem med 8 barn i alderen 1- 3 år.

Her er det to faste ansatte.

Merete er selv styrer og veileder i familiebarnehagen.

Soltun familiebarnehage

Soltun familiebarnehage ligger i Mikael Smiths veg ved Åsheim barneskole. Den eies og drives av Vanja Stamnsve i hennes hjem. Hun deler sitt hjem i dag med 5 barn i alderen 1-6 år. Vanja åpnet sin familiebarnehage i 2005. Familiebarnehagen ligger i et eldre enebolig området. Barnehagen har et stort uteområde som er Vanjas hage.

Merete er styrer og veileder også her. Vanja har ett tett samarbeid med begge Duttestiens barnehager og får ekstra ressurser av alle oss ansatte ved behov.

Dagsrytmen

Kjernetid: Den er mellom 1000 – 1500. Her i mellom har vi samlinger, turer og andre planlagte aktiviteter i barnehagen. Det er noen unntak som til Jul eller i 5 årsklubben der vi har kjernetid klokken 0900.

TID	HVA	HVORDAN	HVORFOR
07.15	Barnehagen Åpner	Barna møtes i gangen	Skape trygghet for barn og foreldre. Utveksle beskjeder.
07.15	Lek/aktivitet	Ansatte skaper innbydene lek-verdner som innviterer til nysgjerrighet og god lek	En rolig start på dagen.
08.15	Frokost	Frokostbord	Fellesskap ved måltid. God og rolig start på dagen.
09.00	Deling av barnegruppa. Lek/aktivitet	De yngste blir i 1. etg. (utetid) De eldste går opp i 2. etg.	Trygghet og ro for de yngste og mer tilpassede aktiviteter for alle.
10.00	Samlingsstund	Se månedsplan	Samhørighet, gruppefølelse, lytte- og språktrening, sosialt.
11.00	Lunsj	Medbrakt matpakke Barna er mest mulig selvstendig og hjelper hverandre.	Dekke næringsbehovet. Sosialt. Språktrening. Motorisk trening. Bordskikk.
12.00	Sovetid Tilrettelagte aktiviteter inne/ute	Se månedsplan	Dekke primærbehov for sovebarn Danning, lek og læring
13.00	Lek/aktivitet	Ansatte skaper innbydene lek-verdner som innviterer til nysgjerrighet og god lek	Sosialkompetanse og vennskap
14.00	Middag hver dag	Buffè Ute eller inne.	Forskyne seg selv Selvstendighet Ulike målsetninger
14.30	Lek/aktivitet	Ansatte skaper innbydene lek-verdner som innviterer til nysgjerrighet og god lek	
16.30	Barnehagen stenger		

Kokken Cliffs tanker om mat i Duttestien Barnehage

I Duttestien Barnehage skal vi ha et varmt måltid hver dag, og som kokk i barnehagen ønsker jeg at alle barn og voksne i Duttestien barnehage skal få gode matopplevelser. Barna skal lære seg og smake på forskjellig mat og ikke minst lære å lage mat og dele opplevelser sammen med andre barn og voksne. Vi har også erfaringer med at når barna har hatt en lang dag i barnehagen, og de begynner å bli slitne og lei, så er det godt med påfyll av mat, og da gjerne varmmat som smaker. Energien blir fornyet og barna har det bedre og har det mer moro frem til at foreldrene kommer for å hente de.

Vi forsøker å knytte månedsmenyene opp mot de tema som er laget i årsplanen, dette innebærer også temauker med mat fra ulike land og kulturer. Vi ønsker da særlig og ta utgangspunktet i de barna som går i barnehagen som har bakgrunn fra andre land og kulturer enn Norge. I tillegg til at jeg som kokk har en annen kulturell bakgrunn enn norsk, så ønsker jeg gjerne å lære enda mer om norsk mat og mattradisjoner ved hjelp av barna og deres foreldre. Duttestien Barnehage ønsker at vi kan samarbeide med foreldre på en slik måte at alle føler en tilhørighet og at man har en påvirkningskraft på tilbudet som vi skaper for barna som går i Barnehagen vår. Så alle er velkomne på mitt kjøkken med sine ideer og kunnskap om mat og annet. Barna liker også å være sammen med voksne på kjøkkenet og få hjelpe til å lage mat. Det er utrolig hvor flinke de er, og hvor mye mer spennende det er å spise maten man har laget selv.

Duttestien Barnehage lager en meny for en måned i gangen, og som blir sendt ut sammen med månedsplanen. Dette gjøres for at foreldre skal se hva som blir servert, eventuelt komme med tilbakemeldinger, både i form av ris og ros. Bare slik kan vi bli bedre, og vi kan ivareta mangfoldet i matkulturen på best mulig måte. Vi forsøker å følge de ulike temaene vi har i barnehagen for enhver tid og sette noe av matvalgene i sammenheng med dette. Vi vil også, til en viss grad, følge årstidene og det som naturlig hører sammen med dette. For eksempel grilling på sommeren, grøt til jul og gode og varme høstgryter og supper på høsten. Duttestien Barnehage følger retningslinjene for mat og måltider i barnehagen som ble utgitt av Sosial og helsedirektoratet i 2007. Barna skal tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskap når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile, slik det er beskrevet i barnehagens rammeplan. Det er også beskrevet at måltider som skjer i barnehagen bør skje i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem, og skal forankres i barnehagens årsplan. Det er viktig at barna skal få presentert et variert tilbud med ulike smaksopplevelser.

Vi i Duttestien Barnehage forsøker etter beste evne og presentere barna for sunn og næringsrik mat, som inneholder minst mulig sukker og mest mulig naturlige råvarer av frukt og grønnsaker. Alt lages av gode og helst ferske råvarer og alle middagsmåltider lages fra bunnen av. Dette vil si at vi unngår halvfabrikata så mye som mulig. Alle måltider har elementer av frukt og grønnsaker i seg.

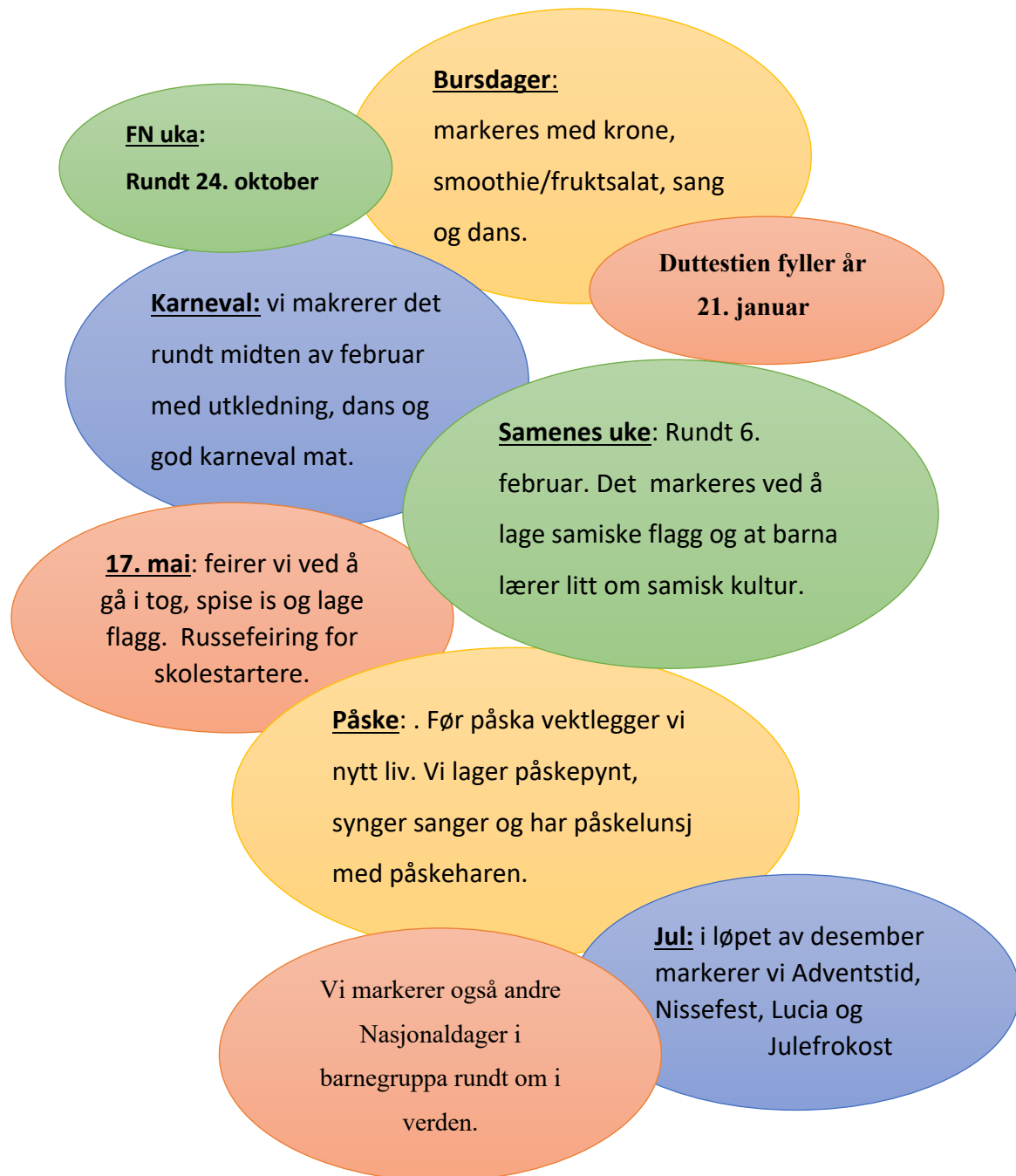
Barnehagen gjør i stand til frokost kl 0800, barna spiser matpakken sin rundt kl 1100, og klokken 1400 serveres det et varmt måltid.

Ingen barn skal tvinges til å spise noe de ikke liker, men vi forsøker etter beste evne til å motivere alle til å smake på alt. Både barna og de voksne blir stadig overasket over hvor mye barna liker. Alle barna skal sitte rundt bordet når de skal spise, og det skal alltid være voksne sittende sammen med de under måltidet. Måltider benyttes ikke bare til å bli mett, men til gode samtaler, modellering og kommunikasjonstrening.

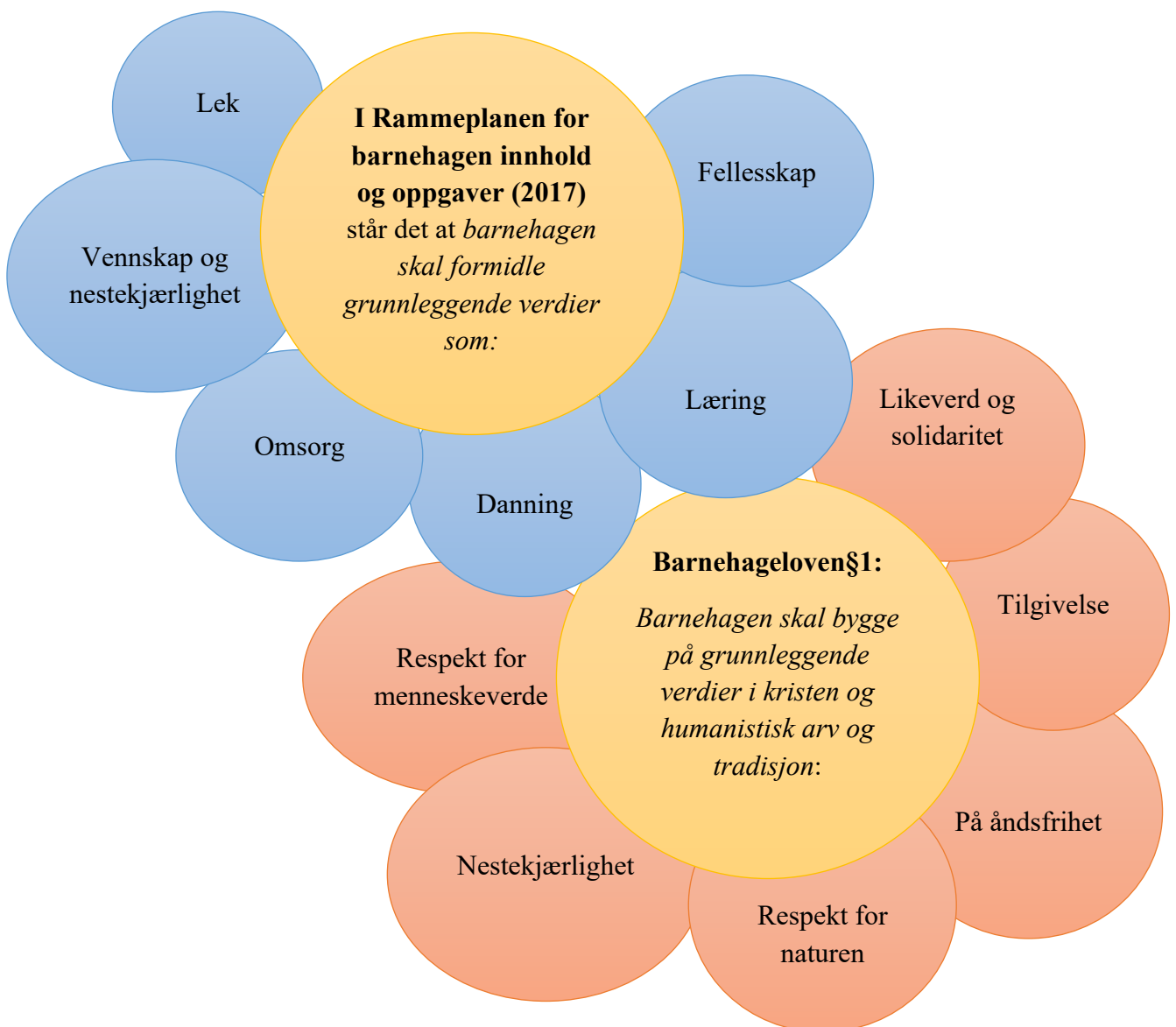
Høytider og markeringer

Barnehagen vil føre videre samfunnets kulturtradisjoner og skape forventninger og fest i barnehagen.

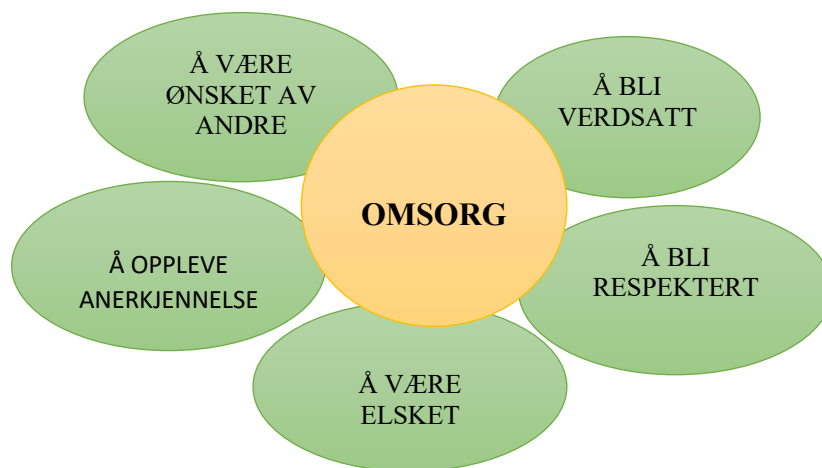
Barnehagens verdigrunnlag

Vi ønsker at barn og foreldre skal oppleve en barnehage hvor vi legger vekt på trygghet, trivsel og glede i et godt fellesskap. Vi jobber for at hvert enkelt barn skal gis muligheter til utvikling ut fra det enkelte barns forutsetninger og behov. Vårt verdisyn bygger på gjensidig samhandling mellom barn og voksne i lek og læring, og at det å ta hensyn til hverandre er forutsetninger for barns danning. Vi ser på barn og barndom med respekt, og anerkjenner barndommens egenverdi. Vi er opptatt av at hvert enkelt barn skal få gode opplevelser i den tiden de er i barnehagen og vi legger stor vekt på læring og utvikling i hverdags situasjoner.

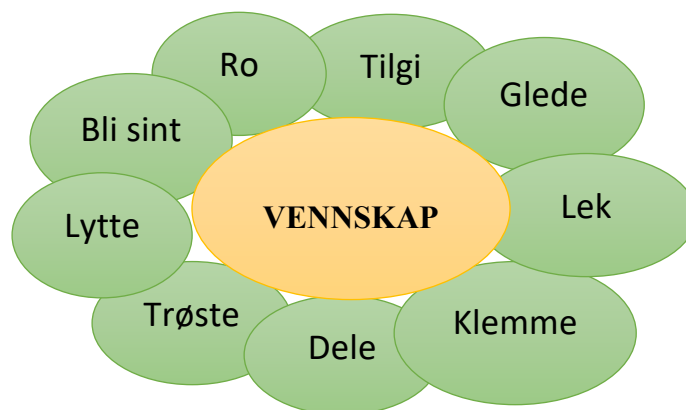

Sosial kompetanse

Vi som jobber i Dutttestien Barnehage legger vekt på å utvikle barnas sosiale ferdigheter. Her lærer barna å samhandle positivt med andre i ulike situasjoner, for å kunne mestre balansen mellom selvhverdelse og det å se andres behov. I dannelsesbegrepet legges det spesielt vekt på evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Å gi barn mulighet til å gi og ta imot omsorg fra hverandre - dette er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse og som er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv.

Leken er barnas hovedarena for læring av sosiale ferdigheter, derfor er det viktig at vi tilrettelegger for en hverdag som gir tid og gode betingelser for den frie leken, både inne og ute. I leken utvikles vennskap, noe som er viktig for barna. Det å ha en venn er av stor betydning, og målet vårt er at alle barna skal ha venner. Barnas vennskap vil gi mulighet til identitetsbekreftelse, begrepslæring og læring av sosiale ferdigheter i alle livets situasjoner. Vi vil skape en atmosfære som er preget av trygghet, trivsel, toleranse og respekt. Der hvor glede, humor og estetiske opplevelser er kjennetegn ved tilværelse i barnehagen.

Barns medvirkning

«De (barna) skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.»

(Barnehageloven § 1 Formål, 2. ledd)

I barnehagen skal barna få lov til å være med å medvirke i sin egen hverdag i form av både å bli hørt som enkeltindivid og som i et demokrati der alle stemmer skal bli hørt. De voksne i barnehagen skal verne om den enkelte stemmen, og gi rom for diskusjon og undring i felleskap.

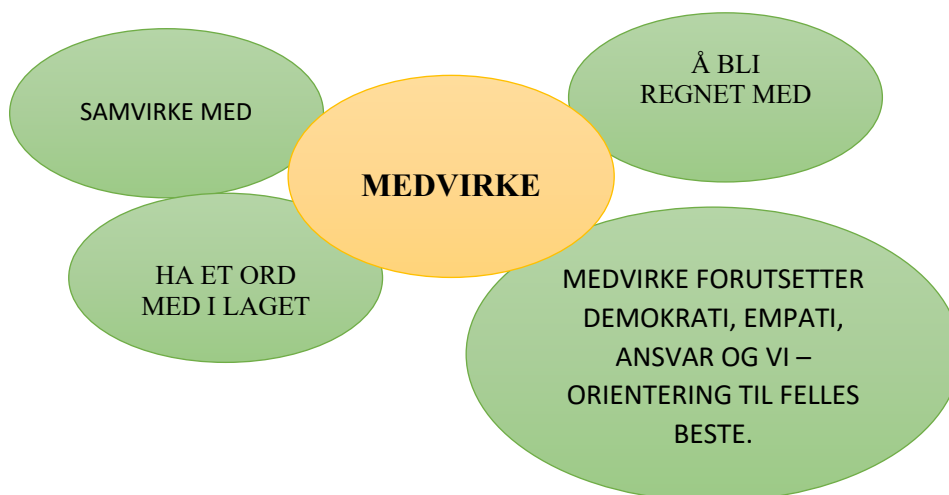
At jeg blir hørt er ikke det samme som at jeg får det som jeg vil.

Å bli hørt er å reflektere sammen med voksne og andre barn!

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

(Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning)

At barna skal få være med å medvirke i sin egen hverdag forutsetter voksne som kan se meningene i sammenheng med det enkelte barns alder og modenhet. De ansatte må være åpne for barns meninger, ideer og finne løsninger sammen med barnegruppa for å skape trygge rammer rundt medvirkning i barnehagen, som fremmer nysgjerrighet og læring. Aktiv deltagelse og muligheten til å medbestemme i samlinger, hverdagslige aktiviteter og i lek er viktige aspekter i dannelsen av selvet som individ og som en del av et felleskap.

Likestilling

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 3. ledd)

I vår barnehage ser vi barna som enkeltindivider, men også som en gruppe og et fellesskap. Vi skal bidra til et likestilt samfunn der alle får utnytte sine evner, uavhengig av kjønn, sosial- og kulturell bakgrunn. Med dette mener vi at alle skal

ha lik rett til å bli hørt og sett, og oppmuntres til å delta i fellesskap i alle aktiviteter. Her i barnehagen skal alle føle seg sett og hørt, og få følelsen av at de er del av noe større og å være en del av et lite demokrati.

Den (barnehagen) skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

(Barnehageloven § 1 Formål, 3. ledd)

Det er viktig for oss at barna skal lære seg om likeverd og likestilling, og dette gjenspeiler seg i barnas lek. Vi i Dutttestien ser at barn trenger både mannlige og kvinnelige rollemodeller, og mener at det er viktig at barna får oppleve at både kvinner og menn kan ta del i omsorg og være med på alle barnehagens aktiviteter, men på samme tid gi barna muligheten til å se forskjellen mellom typen omsorg som blir gitt. Slik skal vi i barnehagen gi alle barna de samme mulighetene, og lære å vise hverandre respekt og omsorg. Ingen barn skal føle seg satt til side eller ignorert, og vi vil jobbe for at de ansatte i fellesskap med barna skal ha gode diskusjoner og samtaler rundt menneskeverdet.

Progresjonsplan i forhold til fagområdene

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.»

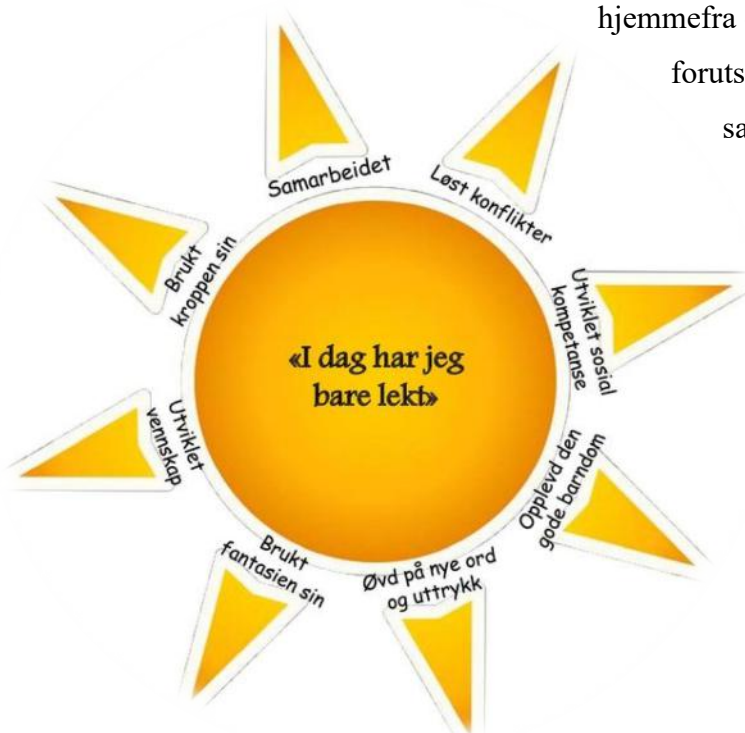
(Forskrift om rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver, 2017, s. 44).

Progresjonsplanen er laget med utgangspunkt i «Rammeplanen for barnehager» og skal si noe om hvordan vi skal arbeide med hvert enkelt fagområdet i vår barnehage.

Barn har ulike forutsetninger og det kan være store individuelle forskjeller. Noen har en rask læringskurve mens for andre tar det noe lengre tid. Vår oppgave er å sørge for en jevn utvikling hos alle barn, uansett forutsetning.

Vår progresjonsplan tar utgangspunkt i barnets start hos oss i Duttestien, og frem til barnet slutter. I denne perioden har vi et ansvar og skal sørge for utvikling og læring for deres søte små. Det er viktig å presisere at dette er en prosess, barna tilegner seg hele tiden erfaringer og ny kunnskap. **Vi har fokus på at lek og læring henger sammen.** De fleste barna begynner i barnehagen når de er 1 år, men vi har også de som begynner i barnehagen når de er både 2, 3, 4 og 5 år. I sin ryggsekk har de med seg ulike erfaringer og opplevelser, enten det er

hjemmefra eller fra andre barnehager. Dette er forutsetninger vi skal ta hensyn til når vi er i samspill med deres barn.

Det er viktig å ha kjennskap til hvert enkelt fagområde i Rammeplanen, samtidig som en skal forstå progresjonsplanen vår. Denne planen sammen med våre månedsavis skal gi et godt innblikk i vår hverdag sammen med barna.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

”Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. I barnehagen skal barna få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser, kunnskap, refleksjon og møter med språk og kultur. Personalet skal invitere til utforskning av både muntlige språk og skriftspråk.”

-Mulig til å uttrykke sine følelser gjennom språk

Voksne som veiledere
Lytte og være tilstede

-Erfaring med å skape tekster, rim og regler.
Skrive navnet si
Erfaring med å lytte for å kunne skape sine egne indre bilder og fantasi

Bruk bokstaver til å danne ord og setninger
Synlige bokstaver
Bøker med bilde & tekst

-Være språklig nær, til å se seg selv i en større sammenheng

Bli kjent med seg selv, navnet sitt, kroppen, sansene gjennom å lytte til lyder og rytmer i språket. Benevning, sanger og regler.
Fra en til en til større grupper

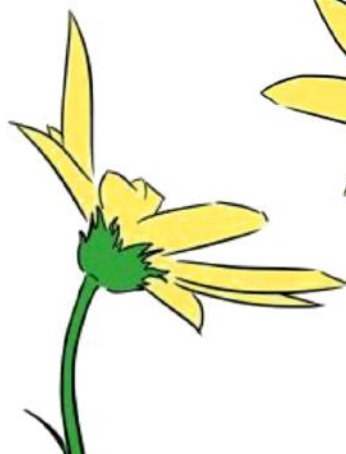
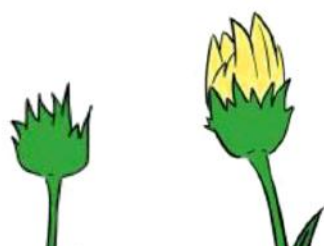
-Samspill gjennom mimikk, blick, og kroppsspråk

Voksen-barn
Barn-barn
Barn i større grupper

-Fra en-stavelers ord til to-stavelers ord.
Ta i bruk dialog og delta i samtaler med begrepsforståelse.

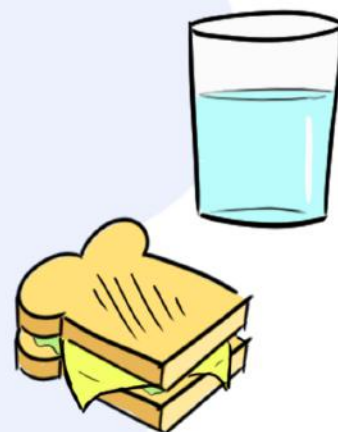
-Gjenfortelle historier med oppmerksomhet fra lytter

Leker, ak viteter
Spill med bokstaver & tall
Benevning
Bøker
Historier, eventyr
Rim & regler

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

”Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser. Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og åltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.”

-Mestring rundt måltid

-Gode hygienerutiner og selvstendighet

-Bevisstgjøring av egen kropp

-Samspill

-Blikkontakt

-Kroppslig lek

-Kunnskap om sunt kosthold

-Erfaring med friluftsliv

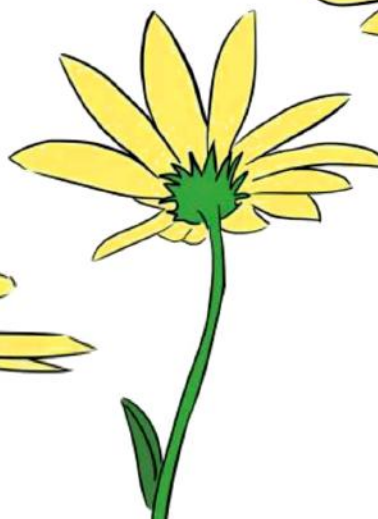
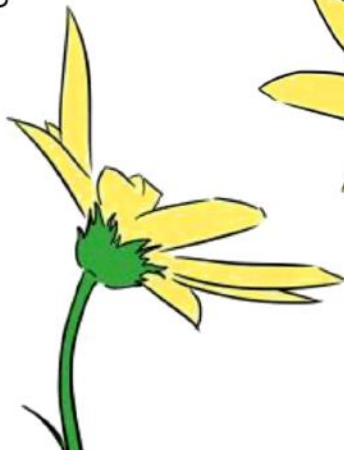
-Utvikle sin kroppsbeherskelse

-Bevege seg i ulendt terreng

-Utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp

-Positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring

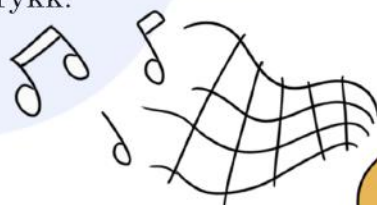
-Respekt for likheter og ulikheter

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

”Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk.

Barnehagen skal legge til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk. Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Barnehagen skal la barna møte ulike kunstneriske og kulturelle uttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker. I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering. Barnehagen må legge til rette for og videreutvikle barnas kreative prosesser og uttrykk.”

Besøke en kunstutstilling

Få erfaring og mulighet til å tegne / male ut fra egen fantasi og virkelighet

Kunne bruke de fleste redskapene som barnehagen har

Saks, tusjer, kullstift, pastellkritt m.m.

Erfaring med ulike redskaper og underlag som visuell opplevelse

Saks, tusjer, kullstift, pastellkritt m.m.

Få erfaring med ulike tredimensjonale materialer og utkleddingstøy

Sand, leire, gjenbruks- og Reggio inspirerte materialer

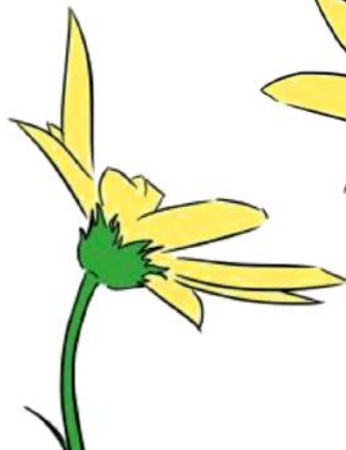
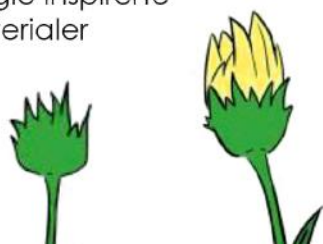
Få erfaring med ulike dikt, rim, regler og sangleker

Få erfaring med ulike eventyr drama serf med gurer.

Få erfaring med å spille rollene selv, stå frem i gruppe

Få erfaring med ulike typer musikk sjangere og mulighet i bevegelse till musikk

Få erfaring med å lage musikkinstrument

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

”Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.”

Begynnende forståelse om ulike påkledning i ulike årstid

Erfaring med ulike naturmaterialer

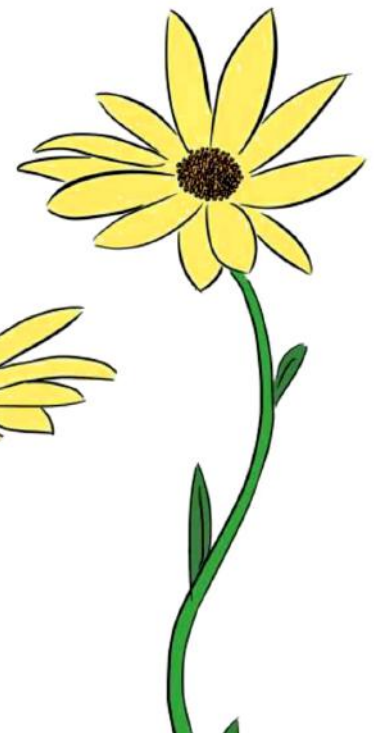
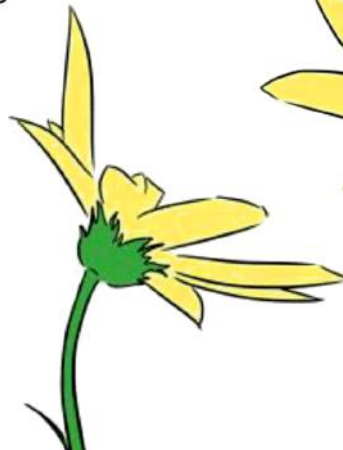
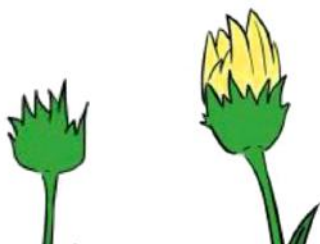
Erfaring med alle årstidene

Bli kjent med nærmiljøet utenfor barnehagen

Ulike sanseopplevelser

Bli kjent med barnehagens uteområdet

Opplive glede ved å være ute

Samle materialer fra naturen

Utvidelse av turterrenget

Erfaring med ulike digitale verktøy iPad, PC, printer, smartboard

Erfaring med dyr og insekter

Kjennskap til fødsel, aldring og død

Kjennskap til matproduksjon

Erfaring med lavvoleir og nye naturområdet

Kunnskap om søppel og hva den gjør med naturen

Begynnende artskunnskap

Besøke vitensenteret eller andre relevante museer

Erfaring med ulike aktiviteter knyttet til års dene

Erfaring med ulike verktøy Sag, hammer, spikkekniv m.m.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

”Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold. Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal barnehagen bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft.”

Utvikle evne til grensesetting og forstå rett og galt

Utvikle evnen til å se andres følelser og øve på å forstå egne og andres behov

Utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåte

Kunne grunnleggende normer og regler

Utvikle evne til å stille spørsmål, resonere og undre seg

Utvikle evne til empati og solidaritet, samarbeid og konfliktløsning

Turtaking

Bli kjent med andre kulturer og religioner som er representert på barnehagen

Få erfaring med den kristne kulturarven og andre livssynsmessige og kulturelle tradisjoner

Opplive grensesetting og bli kjent med hva som er rett og galt

Vise interesse og forståelse for andre barns synspunkter

Respekt for menneskeverd, naturen og dyrelivet

Utvikle respekt og toleranse for hverandre

Delta på julegudstjeneste / kirkebesøk

Takke for maten

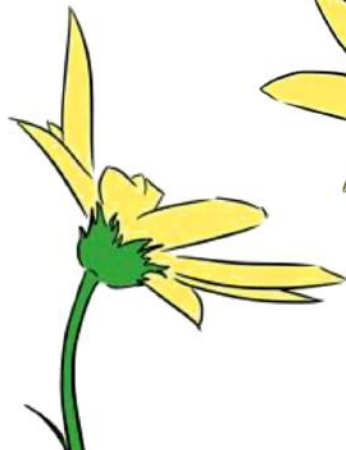
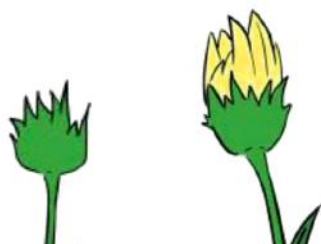
Bli kjent med hva som er mitt og ditt, lære seg å dele

Vise omsorg og hjelpe hverandre

Møte voksen som kan hjelpe barna til å bli kjent med og sette ord på egne og andres følelser

Hilse og vinke «hade»

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

”Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene. Fagområdet skal omfatte kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon og kjennskap til nasjonale minoriteter. Grupper med langvarig tilknytning til landet defineres som nasjonale minoriteter. I Norge er dette kvener/norskfinner, jøder, skogfinner, rom og romanifolk/tatere.”

Oppleve andre kulturer i samfunnet vårt

Familien min, huset mi

Nærhet og trygghet

Medbestemmelse: ta egne valg og påvirke sin egen hverdag

Besøk biblioteket

Lage utstillinger i barnehagen eller nærmiljøet

Besøke utstillinger i nærmiljøet

Gjensidig respekt

Bevissthet om hvordan egne handlinger påvirker andre

Lære om samisk kultur og urbefolkning

Inkludere hverandre

Erfare og utvikle forståelse for likeheter og ulikheter

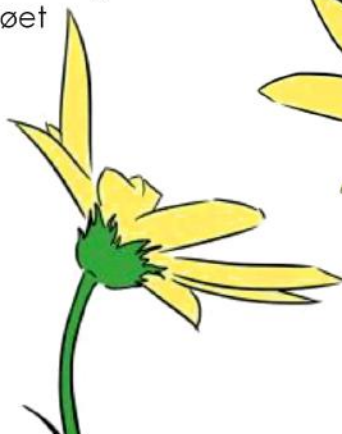
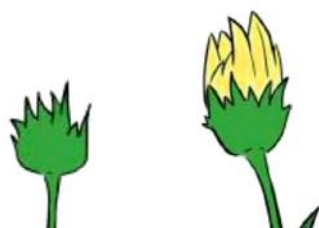
Bli kjent lokalt og videre nasjonalt

Lær om «grønn flagg»

Å fa delta og være en del av et felleskap

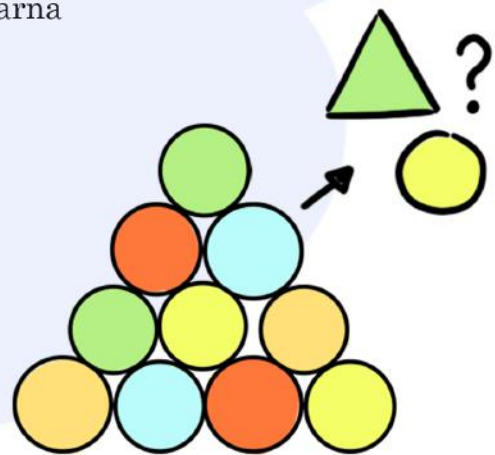
Lære seg elvstendighet «klare selv»

Synliggjøre FN-dagen 24.oktober i barnehagen

ANTALL ROM OG FORM

”Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning. Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger.”

Oppleve glede over å utforske og leke med tall og former

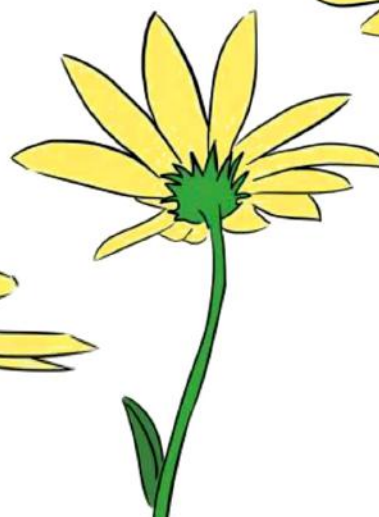
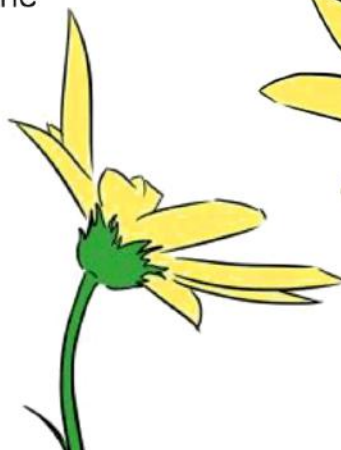
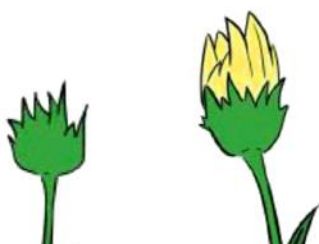
Erfare plassering og orientering og på den måten utvikle sine evner til lokalisering

Tilegne seg gode og anvendbare matematiske begreper

Erfare ulike størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne

Erfaring med ulike former og mønster

Språk

I samarbeid, lek og samspill trenger barna gode språklige ferdigheter for å kunne uttrykke seg slik de ønsker. Vi skal gi barna en variert og rik språkstimulering ved å være bevisste språklige rollemodeller og bruke språket aktivt i samtaler ved ulike aktiviteter gjennom hele barnehagedagen. Dette kan være ved lesing, sang, rim, regler, fortellinger og samtaler rundt felles opplevelser. Gi barna god tid og positiv støtte når de ønsker å formidle sine ytringer og fortellinger. Vi skal snakke om språket, bruke det og forklare begrep, så vi kan gi barna mulighet til en helhetlig språkkompetanse.

Barnehagen skal legge til rette for at det enkelte barn får gode muligheter til å være med i samlek og samspill med andre barn, Dette er gjerne den arenaen der barna lærer språket lettest - i leken og samarbeidet med hverandre.

Estetiske fag

Estetiske fag, herunder musikk, dans, drama og forming. Når man jobber med estetiske fag er det selve prosessen som er viktig og ikke nødvendigvis produktet. Det er viktig at barna får god tid under aktiviteten, at de voksne jobber som stilas barna kan støtte seg på og at barna blir kjent med oppgavene. Barn uttrykker og bearbeider tanker og følelser gjennom slike prosesser, og det er her vi opplever læring og mestringsfølelser. Temaene som blir valgt er ut fra månedsplanen, årstidene og hva barna er mest opptatt av for tiden. Innen estetiske fag er det stor fokus på kulturforståelse, både innen kunst, tradisjon, musikk og historie. Vi vil i vårt arbeid la barna få muligheten til å oppleve ulike sjangre innen musikk og dans, og la de få oppleve den gleden det er å uttrykke seg gjennom eventyr, rollelek, sang, lytting, rytme og bevegelse. Med forming i barnehagen jobber man med ulike prosesser med forskjellige temaer, materialer, teknikker og virkemidler, for å prøve å skape noe nytt og spennende. Gjennom dette utvikler barna en skapende fantasi, kreativ tenkning og handling og en bredere kulturforståelse.

INNHOOLD ESTETISKEFAG:

Bli kjent med instrumenter
Sosialtrening
Lyd i hverdagen
Rollelek
Språkutvikling
Begrepslæring
Sang og musikk
Fantasi og kreativitet
Skaperglede
Dans og bevegelse
Kulturformidling
Øye-håndkordinasjon
Stimulere sansene
Lystbetont
Konsentrasjonstrening
Finmotorikk
Utforske teknikker, materialer og verktøy
Sitte sammen i grupper om felles oppgaver

Satsningsområdet

Lekelyst i barnehagen

Leken og barnehagens rom

Omsorg, lek og læring må sees i sammenheng med hverandre. Barn lærer når de leker og leker når de lærer. Og det er like mye god læring i omsorg, som det er mye omsorg i god læring. Vi er opptatt av at barn lærer i alle situasjoner, og at de uformelle situasjonene er like viktig for barns danning og utvikling som de formelle. Leken kjennetegnes av glede og kreativitet. Fantasien får fritt spillerom, og barnet kan skape sin egen verden. Gjennom lek oppstår vennskap. I lek og samspill med andre legges grunnlaget for læring og sosiale ferdigheter. I leken erfarer barn noe av det viktigste i livet, nemlig det og omgås mennesker. Barn er nysgjerrige, kreative, vitebegjærlig og lærelysten av natur, noe vi ønsker de skal ta med seg resten av livet. Vi tilrettelegger dagen slik at alle situasjoner gir mulighet for gode lærings- og mestringsopplevelser. I barnehagen foregår læring mest av alt i det daglige samspillet mellom barn, og mellom barn og voksne, i de uformelle situasjonene. Barn lærer gjennom alt de sanser, opplever og erfarer.

Lekens magiske drivkraft er lysten til å leke. Lekelyst er motivert innenfra, men lar seg inspirere av mennesker og materiell de har tilgjengelig. Vår oppgave er å hjelpe barna å kjenne at de kommer midt i leken så ofte og så lenge som mulig. Da trenger de både fysiske og sosiale rom som hjelper dem med det.

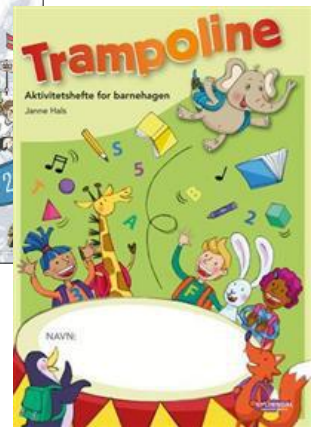
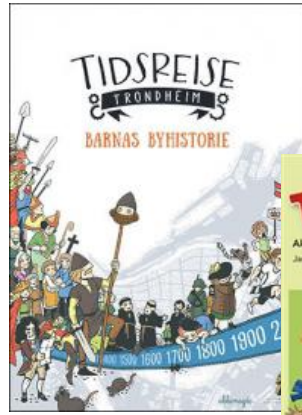
«Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.»

(Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver, 2017)

5 årsklubben

Hovedfokuset i 5 årsklubben vil være på fagområdet nærmiljø og samfunn, og temaet er byen vår – Trondheim. Alle får hvert sitt «Trampoline aktiviteshefte», her får barna oppgaver om både seg selv, matematikk, bokstaver, forming, og mye mer - hvor vi blander læring og lek, og aktivitetene kan rettes mot barnas individuelle nivå. 5 års klubben vil hver onsdag ha klubbmøter eller utflukter.

En målsetting med klubben er at barna skal kunne få styrke sin kunnskap om Trondheims historie, bli kjent med spesielle bygninger og ulike transportmidler som bussen, båten, toget eller trikken. Som utgangspunkt bruker vi barneboken «Tidsreise Trondheim, barnas byhistorie». Dette er en enkel billedbok og en applikasjon til nettbrett/mobil, som dekker det viktigste av byens historie.

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltagelse i demokratiske fellesskap.»

(Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2017, s. 21)

Utflukter/turer

Vi skal ha to utflukter i måneden som oftest vil turene tas på onsdager, med forbehold om andre aktiviteter. Om det blir endringer skal vi gi beskjed om dette i god tid. På noen av turene er vi avhengige av å gå utover kjernetiden til klubben, som er mellom kl.09.00 og kl.15.00. Dette er på grunn av at noen turer er litt lengre, og har da lengre reisetid. Det er viktig at barna senest er i barnehagen til kl.09.00 på dagene hvor vi skal på tur. Om barnet kommer senere, trenger vi at barnet er ferdig kledd i forhold til været, har ferdig pakket sekk og eventuelt bringes dit turen går.

Avslutning

Mot sommeren vil vi ha en klubbovernatting i barnehagen, hvor 5-årsklubben skal få en fin avslutning på barnehageåret som har gått. Dette blir en fin kveld med film, mat, snacks og mye latter og sprell sammen med voksne.

Vi ønsker alle våre 5-åringene velkommen til 5-årsklubben og til fine og forhåpentligvis lærerike opplevelser sammen.

5-årsklubben vil møtes hver onsdag, hvor vi skal ha klubbmøter og utflukter. Vi kommer til å ha hovedfokuset på fagområdet nærmiljø og samfunn, derfor kommer temaet i år til å være: byen vår; Trondheim.

Overgangen fra barnehage til skole

Barnehage og skole er ulike læringsarenaer, men barn bør få oppleve at det er kontinuitet i læringsforløpet. Barnehagen skal i samarbeid med skolen, legge til rette for barnas overgang fra barnehage til førsteklasse og eventuelt skolefritidsordning. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem.

«Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.»

(Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2017, s. 33-34)

Barnet skal:

- Lære selvstendighet og ansvarlighet; orden på plassen sin, motta beskjeder og utføre dem.
- Øve seg på å lytte til høytlesning.
- Bli kjent med tekstskaping.
- Bli kjent med bokstaver og matematiske begreper.
- Få kjennskap til ulike eventyr, sanger, rim og regler.
- Få kunnskap om naturen.
- Besøke egen skole sammen med de andre skolestarterne (så langt det er mulig).

Voksne skal:

- Legge grunnlaget for en god overgang mellom barnehage og skole. Gjennomføre overføringsamtale med skolen ved behov.
- Styrke barns evne til (sosial utvikling): selvstendighet, empati og omsorg.
- Bruke skogen og naturen aktivt.
- Gi gode muligheter for allsidig bruk av tegne- og skriveutstyr.
- Legge til rette for bruk av spill og kreative oppgaver.
- Sørge for at barn får en god avskjed med barnehagen.

Vurdering/ dokumentasjon

Eksempler på dokumentasjonsverktøy er tekst, bilde, video, lyd, konkrete, utstilling og nett.

Når blir dokumentasjon *pedagogisk dokumentasjon*?

- Når man aktivt bruker dokumentasjonen til å videreutvikle den pedagogiske praksisen.
- Når dokumentasjonen gjøres til gjenstand for dialog og refleksjon i personalgruppa og barnegruppa.
- Når dokumentasjonen løftes fram og blir gjort til dialog og refleksjon omkring barns læringsprosesser.

Hvorfor og for hvem dokumenterer vi?

- *For barna.* Gjennom tekst, bilder, video og ulike estetiske uttrykk dannes utgangspunkt for samtaler og samhandling omkring erfaringer barna har gjort underveis og i etterkant av et prosjekt.
- *For personalet.* Gjennom dokumentasjon kan man skape rom for refleksjoner knyttet til gjennomførte planer. Dokumentasjon er et viktig redskap for å styrke sin profesjonsutøverrolle.
- *For foreldre.* Gjennom dokumentasjon gir vi dem bedre innsikt i barnets hverdag.
- *For samfunnet.* Gjennom dokumentasjon og formidling gir man resten av samfunnet innsikt i virksomheten.

Hvordan praktiserer vi dette i vår barnehage:

- Vi bruker personalmøter, planleggingsdager og avdelingsmøter til refleksjon og dialog omkring ulike tema.
 - Refleksjon over praksisfortellinger og loggbøker.
 - Refleksjon rundt videoopptak og bilder i personalgruppa og barnegruppa.
 - Vi samtaler med barna rundt ulike tema/opplegg vi har i barnehagen.
 - Gjennom foreldresamtaler og daglig kontakt med foreldrene synliggjør vi hva barnet opplever i barnehagen.
- Dette gjennom blant fortellinger fra hverdagen, bilder på skjerm eller produkter som barna har laget.
- Gjennom nettsiden synliggjør vi en del av vår praksis overfor samfunnet.

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.»

Vurderinger om barnegruppas og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling skal dokumenteres når det er nødvendig for å gi barnegruppen og enkeltbarn et tilrettelagt tilbud. Det kan gi grunnlag for å tilpasse og videreutvikle det pedagogiske arbeidet.»

(Forskift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2017, s. 39).

Foreldresamarbeid

I vår barnehage er foreldre/ foresatte en viktig ressurs for barna og ansatte. Barnet står i sentrum, men barnehagetilbudet skal også være tilpasset, og oppleves trygt og godt også for foreldre.

Vi håper, gjennom å ha en ærlig og åpen dialog, å legge grunnlaget for et godt samarbeid mellom foreldre og personalet til barnets beste. Foreldrene er eksperter på sine barn, slik at en åpen anerkjennende dialog ved bringing og henting av barna gir mest helhetlig omsorg.

Gjennom året vil dere bli innkalt til foreldremøte og få tilbud om 2 foreldresamtaler.

Foreldresamtalene blir lagt til høst og vår. Foreldre blir informert om dato og tider.

Samarbeidsutvalget, SU.

I Barnehagelovens § 4 står det at ”Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontakt skapende og samordnende organ.” ”Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.”

SU sine oppgaver:

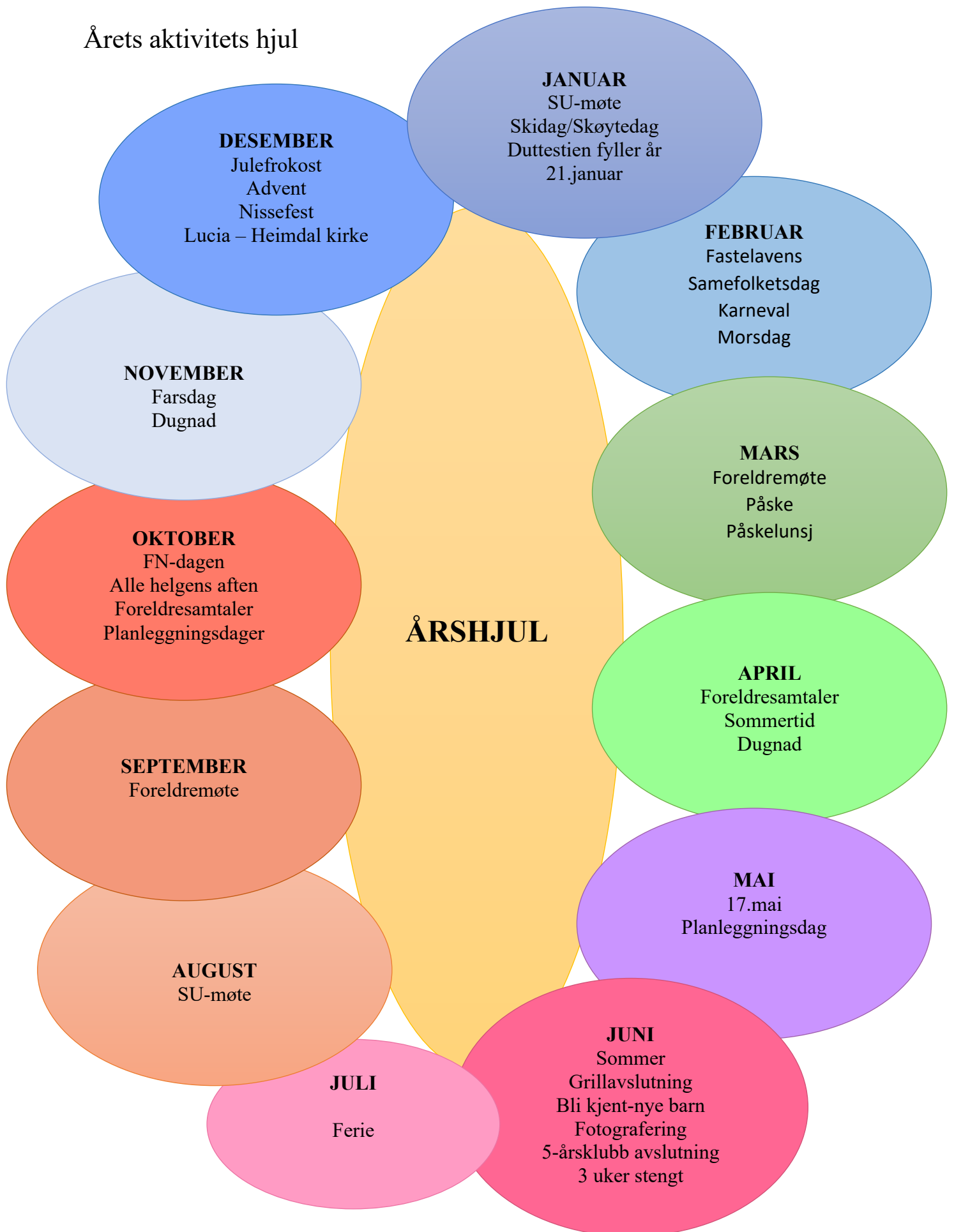
- SU drøfter, samkjører og avgjør saker som er meldt inn fra Foreldrerådet, foreldre, personalet og eier
- SU skal være med på drøftinger og legge føringer for barnehagens mål og planarbeid
- SU fastsetter barnehagens årsplan
- SU skal holdes orientert av styrer, om barnehagens økonomiske rammer, budsjett og personalsituasjon

Foreldreråd

I Barnehagelovens §4 står det; «Foreldrerådet består av forldrene/ de foresatte til alle barna og skal fremme fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og forldregruppen skaper et godt barnehagemiljø»

Det vil si at alle foreldrene i barnehagen er med i foreldrerådet.

Årets aktivitets hjul

Duttestien Barnehage as
Kongsvegen 59
7088 Heimdal

www.duttestien.barnehage.no

Merete Næss
Merete@duttestien.no
98232809